

A februári Kincskereső

Február a télbücszátató farsangi vidámságok hónapja. Ezekhez kíván jókedvet teremteni a Kincskereső is a Nevető irodalomóra külföldi kiadásával, amely ezúttal Paródiáfarsang, Karinty és Leacock immár klasszikus paródiái mellett találmunk itt néhány újabb keletűt is Benjámin László és Bárány Tamás tollából, s mivel a gyerekekről köztudott, hogy kitűnő parodisták, a szerkesztőség őket is bevonja ebbe a vidám játékba — paródiapályázatot hirdet meg számukra.

Más vidámságokkal is találkozhatunk ebben a számban. Emeljük ki közülük *Edvard Lear Udvarol a Jongi-Bongi-Bó* című remekét, amely maga is paródia, a szentimentális költészet kicsúfolása.

Agh István, Szepesi Attila, Kenéz Ferenc és Galambosi László versei mai költésze-

tünk sokszínűségét és magas színvonalát reprezentálják. Gazdag a februári Kincskereső szépprózái anyaga is, melyet a néhány éve elhunyt Szabó István költői szépségű novellája nyit (*Varázslatok kertje*). A kalandos történetek kedvelőihez szól *Rónaszegi Miklós Csata a tengeren* című regényrészlete és *Grinnell* indiánregényének újabb fejezete: *Az ellenség sátrai között*. Bálint Tibor meséje egy „humanista” robot „lelki konfliktusának” mulatságos története.

A *Testvérműszak* rovatban folytatódik *A gyermek-kultúra műhelyei* című sorozat, ezúttal a tv gyermekosztályát ismerjük meg Szabó Mártának, a *Cimbora* szerkesztőjének kalauzolásával. A szám illusztrációit Sajdik Ferenc, Barczánfalvy Ferenc és Pölös Endre készítette.

Téli esték

A végeken

Az ajtóban három leány, amint megpillantanak, „megjötti” felkiáltással elfutnak. Nem tudni, kit vártak, aki helyett érkeztem, de a művelődési házba lépve annyi rögtön megállapítható: ezen a hétköznap este vannak itt jó néhányan, akik — éppenséggel akár rám is vártak volna.

Előtér, félhomály, furcsa pattogás hallatszik: a nagyteremben, ahol a hét legtöbb napján mozielőadásokat tartanak, most nézőt elcsánít új pingpongozók. Gyanítom: menedéki gyánant is. Aki ugyanis itt nem mozog (még hozzá intenzív), azt záros határidőn belül alighanem megveszi az isten hidege. Az előcsarnok, a nagyterem, a folyosó: jégvermi atmoszférát lehelnek.

— Ilyenkor telten lenne leglátogatottabb az intézmény — mondja Kacsinta Péter, a helyi művelődési ház igazgatója. — Sajnos, a fűtés miatt emek a létszámunk is örülünk kell. Olajjal fűtünk, annyira drága, hogy póttámogatást kértünk és kaptunk a tanácstól.

— Elég tarthatatlan helyzet... — Még is változik. Jövőre már központi fűtést kapunk. Az előzetes számítások szerint a hat szén- és fafűtési kazán használatával körülbelül csak 35 ezer forintba kerül a fűtés, míg 1981-ben ilyen célra több mint 50 ezret kellett fordítanom.

Vége egy meleg hetyiség, igaz, eddig a legkisebb is: két asztalnál 10–15 gyerekek, egy fiú és egy leány, valamiféle foglalkozást vezet:

— ... tehát a következő kérdés: melyik hajóban van láborkomány? Egy: kajak négyes, kettő: kajak kettes. Iksz: ...

— Szellemi totó? — Most igen. Nem lehet itt sok mást kitalálni — mondja Gyapjas András, az ifjúsági klub vezetője. (A Magyar-Bolgár Barátság Tsz gépkocsija „civilben”)

— Csak szerdánként vannak ifoglalkozásaink, nyolcan tízen mindig összegyűlnek. Dominó, sakkt, pingpong... vagy a totó.

— Másik helyiségben nem lehetne tartani a klubfoglalkozásokat? — A mozi miatt nem. Kihallatszik, ahogyan zajongunk.

Szó, ami szó: valóban a folyosón is hallható az önfeléd gyereksívaj, de mit lehet tenni? Ez természetesen. Azt mondja az igazgató,

ha a gyerekek mozgásigényét vesszük alapul, persze, hogy futkosnak, és zajjal is vannak. A vetések idején viszont ennél halkabb zörejek is beszűrődnek a nagyterembe.

— Négy szakkörünk van, az ifjúsági klubon kívül a díszítőművészt (ide főleg idősebb asszonyok járnak), a cigány néptáncosport, talán ez a legeredményesebb, legutóbb Maktón, Örföldeskon voltak, lelkesek, ügyesek. És a citerazenekar...

— Mire lehet jó, mennyit érhet egy falusi művelődési ház, mondjuk a szegedi járásban? A „végeken?”

— Úgy értem, a kultúra végvidékeken vajon? Baksnak két és fél ezer lakosa van. Saját rendezvényeinken évente általában hat-hétezeren jelennek meg, ez nem rossz arány. Olyan közepesnek minősíteném magunkat. Sok szempontból tipikus a helyzetünk: a járásban, a falvakban a hosszú (és hideg) téli estéken emberek tucatjait is könnyen be lehet csalogatni, csak az igényeket kell fölmérni, ismerni. No meg — a lehetőségeinket.

— Anyagiak? — Háromszázezer forintot költségvetésünk volt tavaly.

— Programok? — Magyaróta-estek (Bojtor Imre volt itt legutóbb), esztrádműsor (Sass József is járt már nálunk), de igazából csak a gyerekprogramok rentábilisak. Gyakran 200–250 résztvevővel.

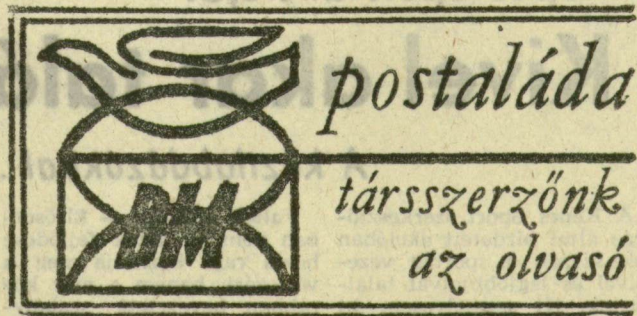
— Milyen az élete a falu népművelőjének? Mondjuk a művelődési ház vezetőjének?

— Hát, szabad időm nemigen van. Legtöbbször délelőtt is itt vagyok. Gazdasági vezetőt csak tavaly kaptam, de ő meg iskolába jár. Sokat segít a feleségem, jószerevel társadalmi munkában. Hatodik éve családom. Azért nem panaszkodom. A falu támogat, amennyire tud. Ez van.

Szétárja a kariatát, befejezve a lakonikus értékelést. A kintivel majdnem azonos hideg, a szűkös lehetőségek dacára mégis mozgás, élet tapasztalható a „végeken”. A járás egyik tipikusnak mondható művelődési intézményében. Ahol az ajtóban három leány fogadott örömmel. „Megjötti!” felkiáltással. Kifelé menet is találgatom: kit, mit vártak ugyan? Több melegget? Vagy valami mást?

Domonkos László

Jöcskán felszaporodtak e héten Postaláda rovatunk dossziéjában a levelek. Nehéz volt eldönteni, mostani összeállításunkban kik kapjanak szót. Mi mást tehetünk, úgy döntöttünk, hogy a legközérdekűbb megjegyzéseket gyűjtjük egybe. A személyes gondokkal foglalkozó levelek egy részét az illetékesekhez továbbítottuk. Így például választ várunk — Soós Sándor panaszára — az IKV-tól. Egynéhány olvasónknak levélben válaszolunk.

Meddig még?

Elkeseredett hangú levelet kaptunk Oláh István szegedi, Rózsa Ferenc sugárút 41. szám alatti olvasónktól. Műszaki ismeretek híján magunk sem tudjuk pontosan megnevezni a DÉGÁZ-nak azt a létesítményt, mely levelírónk lakásának közelében kimondhatatlan zajjal működik. A zaj valóban elviselhetetlen, erről meggyőződünk. Jogosan méltatlankodik hát olvasónk amiatt, hogy a vállalat — a vezetők ígérete ellenére — évek óta semmit nem tesz a valós probléma orvoslására.

szolunk, Faggyas Péter gondjainak megoldásához jószaktól kérünk tanácsot.

Világszerte küzdenek a zajártalom ellen, hisz a technika az emberek segítőtársa s nem ellensége kell legyen. Ez aligha vitatható, miként az sem kétséges, hogy a jelszavak önmagukban nem elégségesek az idős emberek életkörülményeinek javítására. Márpedig idén, az öregek nemzetközi évében éppen ők kerültek reflektorfénybe. A DÉGÁZ idegterében dübörgő létesítménye számos idős ember nyugalmát zavarja, megkeserítve napjaikat. Meddig?

Cikkünk visszhangja

Január 19-én írásunk jelent meg *Szűk a gáz* címmel a kisteleki kábelgyár tavaly nyár óta húzódozó gázbevezetéséről. A riportban is szereplő Tari József, a DÉLÉP gázvezetőüzemének vezetője szükségét érezte, hogy véleményét újjal egészítse ki.

Említi szerkesztőségünknek címzett levelében, hogy megtörtént a műszaki átadás, és az üzemből helyezési szemle után január 21-én a DÉLÉP gázvezetéképítő-üzeme levonult a munkaterületről. Idezet a levélből: „Tényekkel

bizonyítható, hogy a Kábelművek sorozatos külön kéréseinek teljesítéséért a DÉLÉP többet tett szerződés felül, mint a Kábelművek saját részére. Vállalatunk és a kábelgyár gazdálátását közvetlenül építő dolgozók, köztük az Augustus 20. szocialista brigád kiválóan helytálltak. A dolgok eddigi és mai állása szerint kiválóbban az elvárhatónál.”

A gyáriak mondják: a DÉLÉP a hibás. A DELEP-ek mondják: a gyár a hibás. A dolgozók még mindig azt kérdézik: hol a gáz?

Érvek és ellenérvek

Sz. Antal szegedi olvasónk írja: „A január 24-i Postaláda-ban olvastam, hogy a Retek utca 14-ben Bogdáné fagyszkodik. A téma örökzöld, nem lepett meg engem sem, én is ebben a cipőben járok. Csakhogy én segíték magamon... A panaszosnak is ott van a konyhában a háromlángú gáztűzhely. Azt begyűjtja, az ajtókon át beengedi a szobába a meleget és máris meglesz a 20–22 Celsius fok... A gáz egyéb-ként is átalánydíjas, ugyebár...”

Tudjuk, nem levelírónk az egyedül, aki így segít magán. Mégis az a véleményünk, hogy ez a megoldás nem a legújított. Ily módon emelni a hőmérsékletet veszélyekkel jár! „Mellesleg” főllesleges pazarlás-hoz vezet. Ezért inkább

azokkal értünk egyet, akik — mint például Csákyné Gerag Ágnes Szeged, Csongrádi sugárút 61. szám alatti lakos — úgy vélekednek, hogy takarékoskodni kell, de anélkül, hogy fájzanak az emberek. „Az biztos — írja olvasónk —, hogy akik a 20 fok-ban maximálták a szobák hőmérsékletét, még soha nem jártak távfűtéses, panelházban. Fogalmuk sincs, mit jelent ilyen hőmérsékletben gyermeket fürdetni. Leülni, pihenni is csak takaróba burkolózva lehet. Felül kellene tehát vizsgálni a megállapításokat.”

Annál inkább, mivel már bevett gyakorlat, hogy az emberek a gáztűzhelyeket is a fűtés szolgálatába állítják. Amit nyerünk a réven — elveszítjük a vámon. Megéri ez a népgazdaságnak?

Közérdekű javaslat

A fővárosban az egyes országos főhivatalok, de a helyi tanácsi vagy egyéb közhivatalok elhelyezésénél az a törekvés, hogy a közhivatalok helye úgy legyen kijelölve, hogy azok az állampolgárok által minél gyorsabban és könnyebben elérhetőek legyenek. Nem lehet tehát közömbös, hogy az állampolgárok ügyes-bajos dolgaik intézésekor mennyi ideig maradnak távol a munkahelyükről. Sajnálatos tapasztalatom — számos hasonló munkakörben dolgozó társammal együtt —, hogy az előbb említett szempontok nem érvényesülnek Szegeden, sőt, kifejezetten káros megoldások születnek. Köztudomású, hogy az ország földhivatalai és így természetesen a Szegedi Járási és Városi Földhivatal is rendkívül nagy ügyfelforgalmat bonyolít. A hivatal ingatlan-nyilvántartási csoportja, mint a régebbi telekkönyvi hatóság jogutódja látja el az ingatlanforgalommal kapcsolatos teendők jelentős részét. Ezért rendkívül fontos érdek fűződik ahhoz, hogy ez a hivatal a közigazgatási köz-

szolgálat, Faggyas Péter gondjainak megoldásához jószaktól kérünk tanácsot.

almas lehetett annak a városrésznek a közigazgatását szolgálni, de semmiképpen nem alkalmas a város és járás egész közönségének az érdeke szempontjából. A jelzett hely nehezen közelíthető meg. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy egy-egy ingatlanforgalmi ügyben az ügyintézés során az állampolgár távolléte a munkahelyéről, vagy egyéb időtöltése az ügyintézés érdekében meg-többszöröződik a jelenlegihez képest. Nem nehéz ennél fogva kiszámítani, hogy ez a népgazdaságnak is milyen súlyos kárt okozna, de ezen felül az érdekelt állampolgárok közérzetét is hátrányosan befolyásolja.

Érdemes volna hát szélesebb körben vitára bocsátani a szegedi közhivatalok elhelyezésének kérdését. — írja pontos címmel ellátott levelében egyik szegedi olvasónk.

Sorokban

A tarjáni villamos végálmolásán semmilyen épület nincs, ahová eső vagy hó esetén, avagy nyáron, a tűző nap elől be lehetne húzódni. Végigéztük már, amikor anyák picit gyerekekkel, vagy bárki más szakadó esőben ott állt a szabad ég alatt. Miért nem kapunk valami bódéfélséget? Egy egészen egyszerűt, hogy amíg jön a villamos, védett helyen lehessünk. Még olyan is megfelelné, mint a vágóhid végállomásánál van. Hallottunk már egy olyan nyilatkozatot, hogy nagyon sok pénzbe kerülne. Nem hisszük, hogy egy négy vaslábon állószerkezet bármilyen tetővel sokba kerülne. — Budai István levelét olvashattak.

„A minap Újszegeden jártam, ahol most a fanyesök dolgoznak. Munkájuk nyomán ismét megjelentek az élő bitófák... A teljesen legallyazott japán akácok — például végig az egész Bal fásoron — ezt a látszatot keltik. Régen elítélte már a kertészeti szemlélet ezt a túlbuzgóságot. Először is komikusan hat a fatörzssor, másrészt, ami ennél fontosabb — ha nem is irtották ki a fákat, de a hasznos zöldfelületet megszüntették. Évek múlva lesz csak újra zöld lomb a kopár törzsek-ből és akkor kezdődhet az újabb letarolás. Sokszor megírták már szerte a világon, környezetünk jövője a fák, főleg városokban, utak mentén — hisz a fák szén-dioxidot vesznek fel, oxigént termelnek, a levegő szilárd szennyeződéseit nagy tömegben csapják ki leveleiken, árnyékoló, zajcsökkentő stb. Csodálom a város lelkes és ügyes szakembereit, hogy nem gondolkodtak másként ebben a kérdésben.

A Holt Marosról, a tanács távoli határozatáról már írtak a lapban. Biz ez egy kissé elszomorító... Valamit ki kellene találni átmenetileg is. Derítés? Erős sövénykerítés? Rengeteg szemetet is beledobálnak sajnos, noha valami javulás van ezen a téren. — A. L. szegedi olvasónk fenti megjegyzései mellett örömmel üdvözlö a Volán intézkedését, misze-

rint jegyérvényesítőkre cselomásán semmilyen épület nincs, ahová eső vagy hó esetén, avagy nyáron, a tűző nap elől be lehetne húzódni. Végigéztük már, amikor anyák picit gyerekekkel, vagy bárki más szakadó esőben ott állt a szabad ég alatt. Miért nem kapunk valami bódéfélséget? Egy egészen egyszerűt, hogy amíg jön a villamos, védett helyen lehessünk. Még olyan is megfelelné, mint a vágóhid végállomásánál van. Hallottunk már egy olyan nyilatkozatot, hogy nagyon sok pénzbe kerülne. Nem hisszük, hogy egy négy vaslábon állószerkezet bármilyen tetővel sokba kerülne. — Budai István levelét olvashattak.

„A minap Újszegeden jártam, ahol most a fanyesök dolgoznak. Munkájuk nyomán ismét megjelentek az élő bitófák... A teljesen legallyazott japán akácok — például végig az egész Bal fásoron — ezt a látszatot keltik. Régen elítélte már a kertészeti szemlélet ezt a túlbuzgóságot. Először is komikusan hat a fatörzssor, másrészt, ami ennél fontosabb — ha nem is irtották ki a fákat, de a hasznos zöldfelületet megszüntették. Évek múlva lesz csak újra zöld lomb a kopár törzsek-ből és akkor kezdődhet az újabb letarolás. Sokszor megírták már szerte a világon, környezetünk jövője a fák, főleg városokban, utak mentén — hisz a fák szén-dioxidot vesznek fel, oxigént termelnek, a levegő szilárd szennyeződéseit nagy tömegben csapják ki leveleiken, árnyékoló, zajcsökkentő stb. Csodálom a város lelkes és ügyes szakembereit, hogy nem gondolkodtak másként ebben a kérdésben.

A Holt Marosról, a tanács távoli határozatáról már írtak a lapban. Biz ez egy kissé elszomorító... Valamit ki kellene találni átmenetileg is. Derítés? Erős sövénykerítés? Rengeteg szemetet is beledobálnak sajnos, noha valami javulás van ezen a téren. — A. L. szegedi olvasónk fenti megjegyzései mellett örömmel üdvözlö a Volán intézkedését, misze-

„Szeretném segítségüket kérni, hogy Béketelepen, a Csallóközi utca sarkán végre egyszer legyen villany. Ugyan már vagy tízszer bejelentettük, de az égadta világon semmit nem tettek annak érdekében, hogy világítson. Jönnék-mennek a szerelők, de ezt az egy szlopot mindig csak megnézték és úgy hagyták, ahogy volt. Utóbb az égót kivették és tovább mentek. A DE-MÁSZ igazgatója egyszer megírta, hogy nem mindjárt az újságnak kell írni, hanem nekik bejelenteni a hibát. Mi ezt többször megpróbáltuk, de semmi értelme nem volt. Mi a telepen több éve lakunk, de ez a villany tán egy hónapot se égett. — Tisóczki Vilmosné (Szeged, Csallóközi utca 39.) olvasónk leveléből.

Összeállította:
Ladányi Zsuzsa

Variációk egy szóra

A „vissza” jelentése különböző szókapcsolatokban szinte végtelen. Lehet szomorú, ha például köztisztelőben álló ember vonul vissza, vagy tragikus, ha a vert hadsereg teszi ugyan- ezt. Lehet reménykeltő, ha betegség után valaki visszatér munkájához, de még az életbe is vissza lehet térni.

Egész más jelentőséget nyer a szó, ha sok ember egyszerre, ütemesen kiabálja. Színpadon fellépő művészeknek ez a legkellemesebb. Megtörtént velünk, a szárnyainkat alig bontogató, de lelkes színház-táncgyűttessel. Műsorunk a tavalyi bemutató után, az idei évadban ifjúsági bér-

letsorozatba került. „Hivatalos” visszhangja anynyi, amennyit a több ezer gyerek, aki látta, elmesélt otthon Péterről, a farkasról és a kiskacsról. Az előadás hangulatából ítélve ők újra eljönnek színházba, és ez a legfontosabb.

Nem tudom, hol tanulták a VISSZA... VISSZA lelkesítést, de nagy örömet okoztak nekünk. Az elmondottakat bizonyíthatja az a néhány száz gyerek, és a kísérő tanító néni, akik 1982. I. 29-én délután 3-kor ott voltak a szegedi Zenés Színházban Köszönjük.

Vépreős Boldizsár
koreográfus